

“M’horroritza convertir-me en un escriptor de culte sense lectors”

Joan Pons (Ferreries, Menorca, 1960) publica a RBA – La Magrana la novel·la *Sorra a les sabates*.

—El relat encaixa la història de la parella protagonista en la història cultural contemporània. Amb quina intenció i per què?

—M’ha sortit de manera espontània. El meu objectiu era aconseguir el màxim d’interrelacions entre la vida de les persones i el context cultural. A vegades la literatura es mou en compartiments estancs i el que volia era obrir vasos comunicants amb tots els llenguatges, el disseny, la música, la literatura, la ciència, l’art, el cinema, els còmics, etc. Tots els coneixements que incideixen en la gent a través dels mitjans de comunicació. Amb la història dels protagonistes d’espina dorsal.

—I també amb el marc històric, no? Abans d’introduir els personatges feu un resum interpretatiu de la història de Menorca i dels menorquins.

—Exacte. El marc històric és un luxe que em permet explicar la història dels perdedors, dels oblidats. Menorca va ser una illa molt oblidada, en el seu temps.

—Els menorquins, pensa l’autor de la novel·la, només són menorquins, no són balears, em sembla.

—És així. Menorca té una singularitat pròpia. Per als mallorquins, Balears és només Mallorca, pensen que les Balears són ells. Els menorquins formen com una petita nació, oblidada del món, començant pels mallorquins. La ciutat dels menorquins és més Barcelona que Palma. I més ara, amb el Partit Popular. Hi ha més menorquins estudiant filologia catalana a Barcelona que a Palma.

—Parleu molt del sentiment nòmada dels menorquins. Els ha marcat?

—El menorquí, quan no és feliç, se’n va de Manorca, però sempre du Manorca a dins. Jo ho comparo molt amb Marco Polo, que sempre parla de Venècia quan viatja, i tot ho compara amb la seva ciutat. Històricament ha hagut d’anar-se’n sovint, per la fam, per l’oblit institucional o per les ocupacions estrangeres, franceses, angleses o espanyoles. Era un trofeu de caça per a les grans potències.

—Què pensem que ha de tenir un text ple de referents his-

L'escriptor menorquí Joan Pons publica la novel·la *Sorra a les sabates*, a RBA – La Magrana.

tòrics per convertir-se en novel·-

—Una imatge, en aquest cas el buix de la merla que conta Bru Munari, que va perdre les parts del cos a mesura que passa temps i que les recupera al final, metàfora del que els passa als protagonistes. La novel·la és hi-ria més imatge.

—Tinc la impressió que us semblen més importants les circumstàncies que envolten els dos protagonistes que la vida d’aquests protagonistes, no?

—Sí. La seva anècdota personal serveix per a il·lustrar la idea principal del llibre, la idea d’Eugènia d’Ors que sense vocació no hi ha destí. I ells no poden retrobar fins que cadascú no troba pel compte la seva vocació, ell cor dibuixant i ella, la de tirar endava la família. La seva vocació cor parella, més que el dibuix o la mília, és l’amor que senten l’un p l’altre. Estan destinats a l’amor senten un per l’altre.

—No és habitual que l’escrip-

actual idealitzi l’amor.

—Al costat del camí de l’odi i de la competitivitat sempre existit el de l’amor, el de la comprensió de l’altre, i jo em canto clarament per aquest segon. Si això no és moda, ho sento, però és la meua concepció personal i literària.

—L’estil, el to, és molt planer, gens forçat. Al·literari, es diria dir. Això també ha sorgit espontàniament?

—No. Jo volia un to relaxat, un to i una estructura que em donés el màxim de llibertat per tractar els temes que volia plantejar, com el destí, la vocació, l’atzar i l’amor. En concret, com assimilem l’atzar.

—No vau temer que els lectors i els crítics trobessin el vostre estil literari i, per tant, poc meritori, poc artístic, aqueste estil?

—Quan vaig escriure *El laberint de les girafes* vaig tenir unes crítiques fabuloses, i unes vendes molt pobres. Un cop acabat seguit el vistiplau del crític he volgut tenir el del lector i per acostar-m’hi em calia trencar amb la densitat del *Laberint*, trencar amb la idea tòpica de l’alta literatura i per això m’he servit de llenguatges que són molt propers al lector, com les lletres de les cançons o el llenguatge periodístic. M’horroritzava convertir-me en un escriptor de culte sense lectors.